

Korvinus Abeln advocaten
t.a.v. Mr. C.F. Korvinus
J.J. Viottastraat 46-48
1071 JT AMSTERDAM

Postbus 616
6200 MD Maastricht
Tel +31 (0) 43 3884024
Fax +31 (0) 43 3884199

Bezoekadres:
Universiteitssingel 5
6229 ES Maastricht

BIC Rabobank RABONL2U
IBAN
NL70RABO0140044388

BTW NL8199.81.254.B01
KvK 14106518

Uw referentie	Onze referentie	Directe lijn	Datum
	TMFI 2009.05.11.001	+31 43 388 3236	31 juli 2009

Bijlagen: 1

1. "Het forensisch onderzoek van audio-opnamen IV: verstaanbaarheidsverbetering" (pp. 2)

Een CV van ondergetekende wordt op aanvraag toegezonden.

DESKUNDIGENRAPPORT

betreffende

Transcriptie audio-opname

Opdrachtgever	Mr. C.F. Korvinus, Advocaat
Datum aanvraag	28 mei 2009
Datum rapport	31 juli 2009
Aanvullende opmerkingen	Dit rapport is op 29 juli 2009 gefaxt naar de opdrachtgever via faxnummer 020-6626606. De ontvangen CD's gaan separaat retour.
Inlichtingen	Prof. dr. A.P.A. Broeders E-mail: APA.Broeders@maastrichtuniversity.nl / Maartje.Schreuder@maastrichtuniversity.nl

31
Tb

Voorinformatie

Er heeft mij in deze zaak geen voorinformatie bereikt.

1 Ontvangen Materiaal

Ontvangen van R. Hörchner
Ontvangen door M.J. Schreuder, TMFI
Wijze TNT Post
Datum ontvangst 4 juni 2009

<i>Svo-nummer</i> ¹	<i>Aantal</i>	<i>Omschrijving</i>
001.001	1	CD-RW merk Imation, type CD-RW 1x-4x 700MB, 80 min. met productiecode A18 LD622 MC21231628. Op de cd staat een kopie van een opname van het te onderzoeken telefoongesprek. Volgens opgave zijn de gespreksgegevens van dit gesprek: 99/1254.1 TAP 10 990133116, Datum, tijdstip: 12-11-99 19:40:25.
	1	Brief Van Robert Hörchner, d.d. 3 juni 2009, te St. Michielsgestel.
	1	Proces-Verbaal door A.J.M. van Roy, met PV-nummer: T 10/ 12111999/ 194025/ A en R.C.-nummer: 99/1254.1.
	1	Tapverslag met twee zwarte balken door de betwiste gedeelten van de tekst. Deze betwiste gedeelten dienen getranscribeerd te worden.

Na een oriënterend vooronderzoek door M.J. Schreuder deelde H.J.P.M. van Roermund telefonisch aan R. Hörchner mede dat voor het volledige onderzoek een tijdsindicatie gegeven kon worden van acht uur. Hörchner verzocht toen het onderzoek te rapporteren voor eind juli 2009, hoewel de zittingsdatum 26 oktober 2009 is.

Ontvangen van R. Hörchner
Ontvangen door A.P.A. Broeders, TMFI
Wijze TNT Post
Datum ontvangst 6 juli 2009

<i>Svo-nummer</i>	<i>Aantal</i>	<i>Omschrijving</i>
	1	Envelop met inhoud , met poststempel 2 juli 2009, 14:39, met daarin zeven 'producties', waaronder twee stukken met verklaringen en een CD-RW , merk Imation 1x-4x 700MB, 80 min., met productiecode A12 LD622 MC21231522, met hoes met tekst 2 x <i>fragment geluidsopname van Roy/Rijkers productie 4</i> .

2 Vraagstelling

Gevraagd werd de inhoud van de in het tapverslag zwartgemaakte gedeelten van de opname vast te stellen.

¹ Svo: stuk van overtuiging.

3 Organisatie van het onderzoek

Bij het vaststellen van de inhoud van de opname is gebruik gemaakt van de bij The Maastricht Forensic Institute in Maastricht beschikbare mogelijkheden tot verstaanbaarheidsverbetering. Voor de mogelijkheden tot verstaanbaarheidsverbetering van audio-opnamen in het algemeen wordt verwezen naar de kopie van Broeders, A.P.A. & Fagel, W.P.F., "Het Forensisch Onderzoek van Audio-opnamen (IV): Verstaanbaarheidsverbetering", *Modus* 1(2), 1992, 42-43 die als bijlage 1 is toegevoegd. Hoewel dit artikel dateert uit 1992, gelden de daarin genoemde beperkingen bij dit type onderzoek nog vrijwel onverkort.

Het onderzoek is in overleg met aanvrager zo opgezet dat eerst door ondergetekende een onafhankelijke, 'blinde' transcriptie van de betwiste passage is gemaakt. Op 30 juni 2009 deelde TMFI-medewerker M.J. Schreuder aan R. Hörchner mee dat dit was gebeurd en dat de door anderen gemaakte transcripties opgestuurd konden worden. Ten slotte zijn laatstgenoemde transcripties met de TMFI-transcriptie vergeleken. Mede met het doel zoveel mogelijk vertrouwd te raken met de spraak van de beide sprekers is in de loop van het onderzoek (vrijwel) het gehele gesprek getranscribeerd. Deze transcriptie is opgenomen als sectie 6 hieronder.

4 Bevindingen van het onderzoek

4.1 Verklaring van in de transcriptie gebruikte symbolen

[]:	onverstaanbare uiting;
[tekst]:	tekst onzeker;
[tekst/tekst]:	tekst aan beide zijden van de schuine streep mogelijk;
...:	korte pauze in de uiting;
--- tekst ---:	opeenvolgende uitingen overlappen elkaar;
tekst:	tekst met nadruk gesproken;
<i>tekst:</i>	commentaar op de inhoud van de opname en beschrijving van relevante niet-spraakgeluiden;
fon:	fonetisch gespeld, d.w.z. uiting klinkt als spelling aangeeft.

De duur van het telefoongesprek is 3 minuten en 48 seconden

Sprekers

RV	volgens opgave Robert Leon van V [REDACTED]
JH	volgens opgave Nicolaas Henricus H [REDACTED]

4.2 De 'blinde' transcriptie

Spreker Tekst

RV: *(De signaalsterkte van de spraak van RV is vanaf dit punt aanzienlijk lager en het signaal is doffer dan hiervoor; een mogelijke oorzaak is dat de mond van de spreker verder van de microfoon (in de telefoon) is verwijderd, de spreker om enige reden onduidelijker articuleert en/of bijvoorbeeld de microfoon gedeeltelijk wordt afgedekt; de nu volgende uiting bevat opvallende pauzes. Mogelijke verklaringen zijn dat de spreker zijn woorden met grote zorg kiest of dat hij wordt afgeleid:)*

Ja jij moet, ik moet nog eh zeg maar tegen Robert eh dat eeh die lange eh ['t] nog eh wilde huren, 'n maand.

- JH: *(klinkt zeer verbaasd)* Oh!
 RV: *(zachter, en mogelijk gericht tot een andere persoon dan JH:)*
 Dus, [] **maar kijken [of ie komt op]** vier twee.
(spraak klinkt nog steeds zacht en dof maar nu met intonatie die suggereert dat het gesprek met JH wordt voortgezet:)
 Dus dat eeh, **[ge kunt zeggen] dat gebeur ook.** En ik heb nog geld voor jou.
(geluiden hoorbaar die mogelijk veroorzaakt worden door enigerlei vorm van manipulatie van de telefoon.)
 JH: Wat zeg jij?
 RV: En ik heb [nog]
(signaalsterkte is vanaf hier weer terug op het eerdere niveau, mogelijk doordat RV weer duidelijk in de microfoon spreekt)
 geld voor m voor jou.
 JH: Ja? Voor die, voor die, voor die vent, voor die Pool die van de week komt?

4.3 Transcriptie na kennisname van de overige transcripties, te weten van M. Jager (productie 1), A. van Roy (productie 2) en R.L. van V [REDACTED] (productie 7)

<u>Spreker</u>	<u>Tekst</u>
RV:	<i>(De signaalsterkte van de spraak van RV is vanaf dit punt aanzienlijk lager en het signaal is doffer dan hiervoor; een mogelijke oorzaak is dat de mond van de spreker verder van de microfoon (in de telefoon) is verwijderd, de spreker om enige reden onduidelijker articuleert en/of bijvoorbeeld de microfoon gedeeltelijk wordt afgedekt; de nu volgende uiting bevat opvallende pauzes. Mogelijke verklaringen zijn dat de spreker zijn woorden met grote zorg kiest of dat hij wordt afgeleid:)</i>
Ja jij moet, ik moet nog eh zeg maar tegen Robert eh dat eeh die lange eh ['t] nog eh wilde huren, 'n maand.
JH:	<i>(klinkt zeer verbaasd)</i> Oh!
RV:	<i>(zachter, en mogelijk gericht tot een andere persoon dan JH:)</i>
Dus, [] [effe] kijken [of ie komt op] vier twee.
<i>(spraak klinkt nog steeds zacht en dof maar nu met intonatie die suggereert dat het gesprek met JH wordt voortgezet:)</i>
Dus dat eeh, [dus zeg maar] dat gebeur ook. En ik heb nog geld voor jou.
<i>(geluiden hoorbaar die mogelijk veroorzaakt worden door enigerlei vorm van manipulatie van de telefoon.)</i>
JH:	Wat zeg jij?
RV:	En ik heb [nog]
<i>(signaalsterkte is vanaf hier weer terug op het eerdere niveau, mogelijk doordat RV weer duidelijk in de microfoon spreekt)</i>
geld voor m voor jou.
JH:	Ja? Voor die, voor die, voor die vent, voor die Pool die van de week komt?

Zoals de vierkante haken aangeven, is de transcriptie deels onzeker. De betekenis van de vetgedrukte, betwiste gedeelten is onduidelijk.

4.4 Toetsing van de overige transcripties, te weten van M. Jager (productie 1), A. van Roy (productie 2) en R.L. van V (productie 7)

4.0.1 Transcriptie M. Jager (productie 1)

Spreker Tekst

RV: Dus,(vier woorden onverstaanbaar) en de ten percent voor jou.

JH: Wat zeg jij?

4.0.2 Transcriptie A. van Roy (productie 2)

Spreker Tekst

RV: Dus,ik zeg dan krijgt ie voor die ..[onverstaanbaar] vier twee. Dus dat eh, moet je zeggen dat ik gebeurd heb en ik heb nog geld voor jou.

JH: Wat zeg jij?

4.0.3 Transcriptie R.L. van V (productie 7)

Spreker Tekst

RV: Dus, ik zeg... effe kijken of ik die pen pak, vier twee. Dus dat eh, wil zeggen dat 't gebeur ook en ik heb nog geld voor jou.

JH: Wat zeg jij?

4.0.4 Transcriptie TMFI (dit rapport)

Spreker Tekst

RV: Dus, [] [effe] kijken [of ie komt op] vier twee. Dus dat eeh, [dus zeg maar] dat gebeur ook. En ik heb nog geld voor jou.

JH: Wat zeg jij?

De transcriptie van de betwiste passage van M. Jager is onjuist. Voor de versie van A. van Roy is onvoldoende steun in het audiosignaal. De versie van R.L. van V kan daarentegen niet worden uitgesloten op basis van het audiosignaal. Diens stelling dat de betwiste uitingen niet gericht waren aan het adres van de telefonische gesprekspartner maar bedoeld waren voor een medewerker die zich destijds in zijn onmiddellijke nabijheid bevond, is niet onverenigbaar met de inhoud van de opname. De betekenis van het tweede deel van de door Van V geopperde transcriptie is echter problematisch. Zo lijkt zijn uitleg dat met de uiting 'wil zeggen dat 't gebeur ook' door hem werd bedoeld dat de order terstond moest worden uitgevoerd taalkundig gezien niet erg overtuigend en lijkt de stelling dat de uiting deze betekenis heeft in het Culemborgs dialect niet aannemelijk. Overigens geldt ook voor de TMFI-transcriptie dat die weliswaar verenigbaar is met het audiosignaal maar dat de betekenis ervan eveneens onduidelijk is.

Gelet op de inhoud van het gehele telefoongesprek zou, behalve in de door Van V geponeerde 'afleidingshypothese', de verklaring voor de onduidelijkheid van de betwiste passage ook kunnen liggen in het gebruik van versluierd taalgebruik. Elders in de opname is mogelijk eveneens sprake van versluierd taalgebruik, althans wanneer dat gedefinieerd wordt als het communiceren middels uitingen die slechts geïnterpreteerd kunnen worden door 'insiders' die daarvoor een beroep kunnen doen op bepaalde informatie waartoe buitenstaanders geen toegang hebben. De betekenis van versluierd taalgebruik is voor buitenstaanders - per definitie - moeilijk te doorgronden. Tegen deze hypothese pleit echter dat zijn telefonische gesprekspartner de uitingen in kwestie ook niet begrijpt of althans daarop niet waarneembaar reageert.

Ten slotte zij opgemerkt dat uit de literatuur bekend is dat de techniek die wordt gebruikt in de digitale telefonie, anders dan het geval is bij telefonie via vaste lijnen, kan leiden tot artefacten die de perceptie van telefoonspraak kunnen beïnvloeden.

5 Samenvattende eindconclusie

Het uitgevoerde onderzoek naar de precieze inhoud van de betwiste passage geeft geen steun aan de transcripties van M. Jager en A. van Roy. De transcriptie van R.L. van V., volgens opgave de spreker van de betwiste uitingen, is weliswaar verenigbaar met het audiosignaal maar de betekenis ervan is voor een deel moeilijk te duiden. Datzelfde geldt ook voor de transcriptie van ondergetekende. De inhoud van de betwiste uitingen blijft dus minstens deels onduidelijk.

Naast de door Van Veen geopperde suggestie dat er sprake was van uitingen gericht tot een medewerker in zijn onmiddellijke omgeving is te overwegen dat de onduidelijkheid mogelijk het gevolg is van versluierd taalgebruik. Tegen deze hypothese pleit echter – onder meer – dat zijn telefonische gesprekspartner de uitingen in kwestie ook niet begrijpt of althans daarop niet waarneembaar reageert.

6 Integrale transcriptie

<u>Spreker</u>	<u>Tekst</u>
RV:	John!
JH:	Hé jongen. Hoe is 't ie?---
RV:	Ja. Slecht.
JH:	Slecht?
RV:	Ja [] de telefoon ging, ik denk nou, wat zal t-ie eeh. Is 't vandaag weer nie doorgedaan!
JH:	<i>(maakt sympathiserend geluid)</i> Mwa.
RV:	<i>(verontwaardigd)</i> De rakkers [jongens]---
JH:	---ziek van jongen.
RV:	<i>(lachend)</i> Ik sta zo voor lul, jongen. Nou ja, dus ik moest ['t] vandaag weer gaan vertellen. En 't ergste is, ik ga morgen wel op vakantie maar ik rij in die Mercedes van Theo. <i>(grinnikt)</i> Want omdat ze mij auto hadden, ik moest die auto terug want die eeh die had 'n ander mee, ik zeg geef me, geef me dan die Mercedes maar. Die [ver]grote.
JH:	<i>(lacht)</i> Hm.---
RV:	---[Poot]---
JH:	---Dan moet je 'm weer om gaan wisselen zeker.
RV:	Ja [Poot] zegt die auto van jou dan, zegt ie, anders betalen.
JH:	Mm,
RV:	Ja echt. Maar eh dat zou allemaal doorgaan en eeh ik krijg net twee, twee, drie minuten gelejen krijg ik eeh telefoon eh dat 't nie doorgaat dus.
JH:	[God/Pot]verdomme.
RV:	Staa'k 'r weer lekker op.
JH:	Ja.
RV:	Wa moe'k zeggen?
JH:	Ja. Niks.---
RV:	---[.],---
JH:	---En i en is 'r iets anders eh op til of nie?
RV:	---Ja, nee, weet je wa'k ge, ik ga [van] teruggehaald.
JH:	Ja.
RV:	Ja, wa moe j'anders John.
JH:	<i>(zuchtend)</i> Niks---

RV: ---[schiet 'r niks mee op]---

JH: ---niks. 'n Hoop gezeik voor niks.

RV: Ja, nou [] in ieder geval. Hoe is 't bij jou?

JH: Jaaa, ik ben wel interessanteeee dinge maar dat hoor je wel als je weer terug bent---

RV: ---Ja natuurlijk. Oké.---

JH: Maar eh---

RV: ---Hé---

JH: ---Je moet nog de groeten hebben van onze vriend, onze kleine vriend.

RV: O leuk.

JH: Die is groot ge---

RV: ---O---

JH: die is groot geworden. Of groot geworden: hij is 'n bie beetje gegroeid daarbinnen, in spieren dan.

RV: O God, gaat 't zo hard met 'm?

JH: *(schiet in de lach)*

RV: Hè?---

JH: ---Ja, [hij was eigenlijk] wel eeh 'm bietje gegroeid ja.

RV: Toch wel?

JH: Jazeker. *(tegelijk is een korte uiting van RV hoorbaar die echter niet verstaanbaar is)*

RV: *(signaalsterkte van de spraak van RV vanaf dit punt aanzienlijk zachter en doffer dan hiervoor; mogelijk veroorzaakt doordat de mond van de spreker verder van de microfoon (in de telefoon) is verwijderd, de spreker om enige redenen onduidelijker articuleert en/of bijvoorbeeld de microfoon gedeeltelijk wordt afgedekt; de nu volgende uiting bevat opvallende pauzes. Mogelijke verklaringen zijn dat de spreker zijn woorden met grote zorg kiest of dat hij wordt afgeleid:)*
Ja jij moet, ik moet nog eh zeg maar tegen Robert eh dat eeh die lange eh ['t] nog eh wilde huren, 'n maand.

JH: *(klinkt zeer verbaasd)* Oh!

RV: *(zachter, en mogelijk gericht tot andere persoon dan JH:)*
Dus, [] [effe] kijken [of ie komt op] vier twee.
(spraak klinkt nog steeds zacht en dof maar nu met intonatie die suggereert dat gesprek met JH wordt voortgezet:)
Dus dat eeh, dus [zeg maar] dat gebeur ook. En ik heb nog geld voor jou.
(geluiden hoorbaar die mogelijk veroorzaakt worden door enigerlei vorm van manipulatie van de telefoonhoorn.)

JH: Wat zeg jij?

RV: En ik heb [nog]
(signaalsterkte vanaf hier weer terug op oude niveau, mogelijk doordat RV weer duidelijk in de microfoon spreekt)
geld voor m voor jou.

JH: Ja? Voor die voor die voor die vent voor die Pool die van de week komt? Bedoel je die---

RV: ---[Nee] Ik dacht dat, ik dacht dat ie vandaag zou komen.

JH: Ja, nee, hij kom eh dinsdag, komt ie.

RV: Hij's hij's gewoon nie geweest, dus eh---

JH: ---Nee hij komt dinsdag Rob.

RV: Oh ja.---

JH: ---Dinsdag komt ie.

RV: O, want ja, Annelies ha' gebeld voor geld, dus. En da---
(krakend geluid dichtbij telefoonmicrofoon)

JH: Oooo ja.---

RV: ---En da he'k 'm ook beloof. Dus [dan krijg ie z'n geld]. Za'k wel [aan John] geven.

JH: Oooo ja.

RV: Dus dat eh Toen zeg ik [van] da geef ik wel aan John. Jaa, vijf. En die andere vijf as 't klaar is. Hé en heb jij eeh 't nummer van eeh. *(hardop tot zichzelf:)* Ja, trouwens da kan ook volgende week wel. Ja, alhoewel 'k had 't liever van de week

gehad maar (*richt zich weer tot gesprekspartner*) van eeh van die lachebek, van wie die bankstel van mij gekocht heb.
(*twee seconden stilte*)

JH: Die la-che-bek?
RV: Die die n [REDACTED]
JH: Oh, eeeeh, ja da heb ik---
RV: Want da' bankstel eeeh ik moet da' bankstel daar moe'k 'm voor bellen.
JH: Ja?
RV: En ik heb, ik heb nergens 't nummer dus.
JH: O dus wa' moe'k tegen 'm zeggen, dan bel ik 'm wel effe-n-op.
RV: Ja, of 't-ie mij effe wil bellen.
JH: Oké.
RV: Als je wil---
JH: Ja, dan ken ik, dan ik jou net zo goed z'n nummer effe geven.
RV: Ja da doe, hij kan beter mijn bellen.
JH: Oké, laat-ie met jou maar bellen.
RV: Ja?
JH: Ja, doe ik.
RV: Oké, doe []---
JH: ---dan wens ik jou 'n hele fijne vakantie.
RV: Ja, ik bel je toch sowieso nog wel John.
JH: Ja's goed.
RV: Ja. []
JH: Ik zie jou.
RV: Doei---
JH: ---Doei.
RV: Groetjes verder---
JH: []
RV: Dat doe ik doe ik doe ik.
JH: [] ook nog de groetjes van Robert.
RV: Ja, hé bedank.
JH: ---en [REDACTED].
RV: (*quasi vertederd*) Aaaaah!
JH: Ja ik zit hier, ik zit hier in huis, ik zit hier perfect---
(*Op de achtergrond is de stem van een derde man te horen, in de processen-verbaal (tapjournaals) aangeduid als Robert. Gesprek duurt nog ca. 20 seconden en gaat verder nog voornamelijk over vrouwen.*)

Aldus opgemaakt en getekend op de door mij afgelegde algemene belofte als vast gerechtelijk deskundige.

Maastricht, 31 juli 2009

A.P.A. Broeders

Graag ontvang ik een afloopbericht van deze zaak.